

Tamara Matevc

PRVA LJUBEZEN

september 2016
tamara.matevc@gmail.com

LIKI:

VORANC, deček v osnovni šoli
VIŠNJA, njegova sošolka in sosedka

OTO, pravkar upokojeni ravnatelj
SOČNA, gospa njegovih let, njegova ljubezen, pokojna

JANJA, mlada učiteljica

Trije liki, ki jih glede na to, da ne nastopajo v istem prizoru, lahko igra ista igralka:

VORANČEVA MAMA BISERKA

REŠEVALKA

MEDICINSKA SESTRA

Pet likov, ki jih glede na to, da ne nastopajo v istem prizoru, lahko igra isti igralec:

EGON, prvi fant učiteljice Janje

POŠTAR STIPE

VIŠNJIN OČE

REŠEVALEC

ZDRAVNIK

Sošolci Voranca in Višnje, starši otrok, učiteljski zbor, čakajoči na urgenci, pešci na ulici, velik pes
Zgrabiga in majhen kuža Volk ...

STRUKTURA:

1. prizor: *Mama koza in sosedka krrrrrrrrrava*
2. prizor: *Prvo ljubezensko pismo*
3. prizor: *Meni se zdi, da sem nekomu všeč*
4. prizor: *Prvi prepir*
5. prizor: *Ljubček in ljubica, to je lepi par*
6. prizor: *Ko so češnje zorele*
7. prizor: *Na urgenci*
8. prizor: *Bi ti zame napisal zgodbo?*
9. prizor: *Če se smrt zaljubi v pesem*
10. prizor: *Prvič sem bil zaljubljen ...*
11. prizor: *Slovo od ravnatelja Ota*

1. prizor: *Mama koza in soseda krrrrrrrrrava*

(Voranc, Vorančeva mama Biserka, poštar Stipe, ravnatelj Oto, Višnja)

*Voranc sam doma, okoli vratu ima topel šal, najbrž ga boli grlo, riše.
Nekdo pozvoni.*

VORANC: Kdo je?

BISERKA: Mamica. Odpri.

VORANC: Reci »Jaz sem tvoja mati koza«!

BISERKA: *Poskuša biti hkrati tiha in razločna.* Voranc, odpri prosim ... Mamica je ...

VORANC: Reci »Jaz sem tvoja mati koza«!

BISERKA: *Malo glasneje.* Voranc! ... Takoj odpri! Saj veš, da sem jaz!

VORANC: Reci »Jaz sem tvoja mati koza«!

BISERKA: *Že skoraj jezno.* Voranc ... En teden boš brez igric!

VORANC: Reci »Jaz sem tvoja mati koza«!

BISERKA: *Zelo potiho.* Jaz sem tvoja mati koza!

VORANC: Bolj na glas!

BISERKA: *Isto tiho.* Jaz sem tvoja mati koza!

VORANC: Bolj na glas!!!

BISERKA: *Malo glasneje.* Jaz sem tvoja mati koza!

VORANC: Nič ne slišim!

BISERKA: *Še glasneje.* Jaz sem tvoja mati koza!*Po stopnicah se vzpenja tudi poštar Stipe.*

POŠTAR STIPE: Jaz sem pa pojedel tri prašičke, pa sem še vedno strašno lačen volk in komaj čakam, da bom s kostmi vred požrl še tebe!

BISERKA: Nehaj, poštar Stipe!

VORANC: Kaj si rekla?

BISERKA: Jaz sem tvoja mati koza! – Odpri!

VORANC: Nič ne slišim! Saj veš, da imam angino!

BISERKA: *Kriči.* Jaz sem tvoja mati koza!

VORANC: *Ves navdušen.* Kaj?

BISERKA: *Rjovi.* Jaz sem tvoja mati koza, jaz sem tvoja mati koza, jaz sem tvoja mati koza

Po stopnicah stanovanjskega bloka se počasi vzpenja stari ravnatelj Oto.

OTO: Gospa Biserka, dober dan.

BISERKA: Gospod Oto, moje sožalje, nisem vam ga še izrekla, od kar ... Slišala sem za to tragično nesrečo ...

OTO: Hvala, gospa Biserka. Življenje da, življenje vzame ... Ne smem pa umreti od žalosti, moram skrbeti za njenega psa Volkca ... Nasvidenje. Recite Vorancu, da ne bo smel nikoli več pobožati Volka, če vas takoj ne spusti v stanovanje!

Voranc takoj odklene.

Komaj Vorančeva mama dobro stopi v stanovanje, po stopnicah bloka pridrobenclja petletna sosedica Višnja. Pozvoni pri Vorančevih. Odpre ji Voranc.

VIŠNJA: A je tvoja mama doma?

VORANC: Ja. – Jaz imam pa angino.

VIŠNJA: A jo pokličeš?

VORANC: Če rečeš »r«. Rrrrrrrrrr

VIŠNJA: Pokliči jo, pol bom.

VORANC: Ne znaš.

VIŠNJA: Znam, pa še kako!

VORANC: Pokaži! Reci »Voranc«!

VIŠNJA: Pol bom! Pokliči mamo!

VORANC: A boš res?

VIŠNJA: Ja!

VORANC: *Se zadere na ves glas. Maaaaamaaaaaaa! – Najbrž se je šla zaklenit v kopalnico. To pomeni, da bom lahko cel popoldan igral igrice. Vedno, ko je moja mama zaklenjena v kopalnico, lahko jaz igram igrice. – Kok časa na dan lahko ti igraš igrice?*

Pride Vorančeva mama, še vedno zelo vznemirjena zaradi Vorančeve potegavščine.

VIŠNJA: *Se malo skoncentrira in potem Vorančevi mami iz vsega srca. Krrrrrrrrrrrrrava!!! In potem neskončno srečen in ponosen pogled.*

Vorančeva mama ostrmi, lovi sapo, potem pa brez besed izgine nazaj v stanovanje.

Voranc zaploska.

VORANC: Bravo Višnja, pa res znaš. Reci zdaj še »Voranc«.

VIŠNJA: Vorrrrrrranc. – Zakaj je tvoja mama danes tako neprijazna? Vedno je bila prijazna z menoj, zakaj je danes tako neprijazna?!?

VORANC: *Iskreno brani svojo mamo. Ker ona ni krava, ampak koza!*

Potem Voranc nekaj časa ne ve, kaj bi. Nenadoma z vso silo brcne Višnjo v golen in zaloputne vrata.

VIŠNJA: *Zastoka od bolečine, potem pa zatuli. Krrrrrrravjek!*

2. prizor: *Prvo ljubezensko pismo*
(Voranc, Višnja, učiteljica Janja, ravnatelj Oto, Egon)

Med prvim in drugim prizorom je minilo nekaj let. Zdaj sta Višnja in Voranc že v šoli. Običajen jesenski dan se bliža koncu. Nekaj otrok zaključuje domačo nalogo, nekaj se jih igra z avtomobilčki, nekdo teka iz učilnice na dvorišče, nekdo na dvorišču meče žogo, nekdo skače gumitvist itd. Otroški vik in krik. – Na otroke pazi učiteljica Janja.

Vsake toliko se mimo šole na kolesu pripelje poštar Stipe in veselo maha učiteljici Janji v pozdrav.

Voranc riše po tabli in se podi naokoli, Višnja sama postavlja stolp iz kock. Poskuša ga zgraditi više in više, kar najviše, potem pa mimo privedija Voranc in ji ga po nesreči podre.

VORANC: Oprosti!

*Višnja se ob zvoku kock, ki udarijo ob tla, veselo zasmehi.
Voranc, ki je pričakoval, da ga bo nahrulila, ob njeni reakciji obstoji kot pribit in vse, kar si želi, je, da bi še enkrat slišal ta zvonki smeh.*

VIŠNJA: Saj lahko zgradiva nov stolp. A mi boš pomagal?

Rečeno, storjeno.

VIŠNJA: Bravo midva! Ta je še višji od tistega prej!

VORANC: Potem pa pride potres in stolp podre!

Kocke glasno popadajo po tleh, otroka se smejeta različnosti ostrih zvokov, ko kocke priletijo ob tla, potem pa jih zbereta na kup in zopet gradita nov stolp.

VIŠNJA: Ta je še višji!

VORANC: Potem pa pride cunami in stolp podre!

Spet se smejeta, kmalu pa namesto stolpa začneta iz kock delati grad. Popolnoma se zatopita v svojo igro in pozabita na ves svet okoli sebe.

Včeraj je bil tudi zadnji delovni dan ravnatelja Ota. Danes je že upokojen. Vrne se v šolo, da bi zbral svoje stvari v škatle in jih odnesel domov.

JANJA: Zagleda ravnatelja Ota, ki jo maha čez dvorišče, čez rame ima obešeno harmoniko, v rokah nosi veliko škatlo. Ravnatelj Oto!!! Uuuuuu! Ravnatelj Oto!!!

OTO: Saj nisem gluha, Janja. To, da sem prvi dan v pokoju, še ne pomeni, da sem gluha!

JANJA: *Ga draži.* Kako pa to, da ste spet v šoli, ravnatelj Oto? Še včeraj ste trdili, da vas tukaj ne vidimo nikoli več! – Ste nas že pogrešali, kajne, ravnatelj Oto? Ne morete brez nas? Zaigrajte nam kaj!

OTO: Samo pospraviti sem prišel svoje stvari. V štiridesetih letih se kar nabere ... Pogrešal pa ne bom nikogar, brez skrbi, da ne! Končno bom imel čas zase in za svoje reči. Veš, kako presrečen je moj kuža Volk? Nič več sam doma! Hodila bova na dolge sprehode, metal mu bom žogico, prinašanja žogice se nikoli ne naveliča. Zelo se bova imela lepo! – In ko ne bom na sprehodu, bom igral na svojo harmoniko in sploh ...! Juhej, življenje, prihajam na prvi tir!

JANJA: Jaz vas bom neskončno pogrešala, ravnatelj Oto. Zdaj nimam več nikogar, ki bi me tolažil, ko me razočara fant ...

OTO: Oh Janja, pa ne, da se je tvoje ljubezensko življenje spet zakompliciralo?

JANJA: *Se hiti izpovedovat.* Zdi se mi, da mu sploh ni mar zame. Nikoli me ne vpraša, kako sem. Vedno govori samo o sebi. Ure in ure pripoveduje o svojih genialnih načrtih, jaz pa ko kaka trapa poslušam in čakam, da bi prišla na vrsto, da še sama kaj povem. Ob njem se počutim do konca zasopla. Kot da podiha ves moj zrak!

OTO: Pa si prepričana, da je pravi zate?

JANJA: Ko pa sem tako zelo zaljubljena vanj!

Zvok esemesa, Janja na mobilni telefon dobi sporočilo.

JANJA: *Tiho prebere esemes in vzklikne od veselja.* Sprašuje me, če grem z njim po nakupih! – Zelo rad je lepo oblečen, veliko da nase!

OTO: Če hočeš, lahko ostanem jaz z otroki, saj bo tako ali tako ura kmalu štiri.

JANJA: Vam res ne bo odveč?

OTO: Z veseljem, Janja, samo res ne vem, če je ta fant pravi zate ...

JANJA: Vi ste najboljši človek na svetu! *Poljubi ravnatelja Ota, pograbi torbico, se na hitro našminka in sede za hrbet svojega fanta, ki se je ravno ta hip pripeljal na šolsko dvorišče s svetlečim jeklenim konjičkom.*

OTO: Dober dan, princ na jeklenem konju. Jaz sem ravnatelj Oto. No, mislim – bivši ravnatelj ...

EGON: Mudi se mi.

JANJA: On je pa Egon.

OTO: Prosim, ne vozite se z motorjem po šolskem dvorišču. Kaj, če nenadoma pred vas prileti kak otrok, ki teče za žogo?

EGON: Mudi se mi, nimam časa za litanije ...

Egon doda plin in z učiteljico Janjo se odpeljeta.

Ravnatelj Oto sede na svojo škatlo, v roke vzame harmoniko in zaigra. Starši prihajajo po otroke, učilnica in dvorišče se počasi praznita, otroci drug za drugim odhajajo ... Tudi po Višnjo pride očka. Višnja, ki se je do tega trenutka igrala z Vorancem, pograbi svoje stvari in odide z očkom domov.

Na koncu ostaneta samo še stari ravnatelj Oto in Voranc. Ravnatelj Oto preigrava tipke na harmoniki, Voranc iz zvezka strga list in valja svinčnik po ustih, kot bi iskal prave besede, da zapiše, kar se mu smuka po glavi.

VORANC: Ravnatelj Oto, a imate vi kakšno skrivnost?

OTO: Nekaj časa premišljuje. Ja.

VORANC: A mi jo poveste?

OTO: Zakaj pa? Potem ne bo več skrivnost.

VORANC: Bo, če je jaz ne bom povedal naprej.

OTO: Kako pa naj vem, da je ti ne boš povedal naprej?

VORANC: Ker imam tudi jaz eno skrivnost in bi vam jo rad povedal.

OTO: Potem pa povej.

VORANC: Najprej vi!

Molčita.

OTO: Čudno mi je pri srcu ob misli, da bom zdaj cele dneve sam doma. Volkec je v redu, rad skrbim zanj, dobra družba je, ampak vseeno bom sam ... Celo življenje sem bil vajen biti med otroki ... – Prosil sem novo ravnateljico, če bi vas lahko čuval v podaljšanem bivanju, pa je rekla, da ne. Rekel sem, da ne potrebujem nobenega plačila, pa me je vseeno zavrnila. Rekla je, da ne bi bilo v skladu s pravilniki in predpisi ...

VORANC: Jaz bi rad eni puncu napisal ljubezensko pismo! – Ampak ne vem, kaj naj napišem!

OTO: Jaz sem prvo ljubezensko pismo napisal, ko sem bil star sedeminpetdeset let. Takrat sem se prvič v življenju zaljubil. Seveda nisem imel pojma o ženskah, nikoli nisem bil spreten z njimi, čutil sem samo, da bi rad tisti, ki mi je vnela srce, napisal pismo. In ker nisem vedel, kaj naj napišem, sem vse, kar sem ji hotel izpovedat, najprej igral na harmoniko, igral sem toliko časa, dokler se niso iz melodije pojavile besede ...

VORANC: Škoda, da ne znam igrat na harmoniko.

OTO: A nisi ti dober v risanju? – Pa ji nariši! Nariši ji pismo. In ko boš narisal, prevedi narisano v napisano.

VORANC: *Bliskovito nariše pismo. Potem ga pomoli ravnatelju Otu.*

OTO: Tole zgleda kot kak zemljevid do skritega zaklada.

VORANC: A bi vi znali tole prevest v napisano?

OTO: *Se poglobi v Vorančevo risbo.* Kaj je tale vijuga?

VORANC: Tole ni Vijuga, tole je Višnja!

OTO: Kaj pa tale?

VORANC: Tole je pa »Lep pozdrav«.

OTO: Aha. – Kje je pa »draga«?

VORANC: *Mu pokaže čačko na svoji risbici.* Tu.

OTO: Kje se tole pismo sploh začne?

VORANC: *Mu pokaže na svoji risbici.* Tule, »draga Višnja«.

OTO: Kje pa ima jedro?

VORANC: *Mu pokaže na risbi ...* rad bi, da bi pri pouku sedela zraven mene ...

Ravnatelj Oto in Voranc nadaljujeta, zatemnitev.

3. prizor: *Meni se zdi, da sem nekому všeč*
(učiteljica Janja, Višnja, ravnatelj Oto, poštar Stipe)

Nek drug, prav tako običajen šolski dan.

Vsi otroci so že odšli domov, samo Višnja je še pred šolo.

Učiteljica Janja se pregovarja z njo.

Iz šole s škatlo v naročju pride stari ravnatelj Oto. Kot kaže, je harmoniko danes pustil doma.

JANJA: Višnja, že desetič te vprašam, zakaj ne greš domov?!

VIŠNJA: Z velikim cmokom v grlu. Saj sem ti že desetkrat odgovorila, da bom že šla!

JANJA: In nehaj me tikat!

VIŠNJA: Saj ti mene tudi tikaš!

JANJA: Kaj pa čakaš?

VIŠNJA: Nič ne čakam! Saj sem ti rekla, da bom šla!

JANJA: *Ravnatelju Otu, čisto obupano.* Glej to smrklo! Spet me tika! Nobenih manir nima, pa še domov noče in zdaj moram tu čakati z njo, kot da nimam nič boljšega za početi!

VIŠNJA: Samo še ... vezalke si zavežem!

JANJA: Ja pa saj nimaš čevljev na vezalke!

OTO: Janja, saj bom jaz počakal z njo ...

JANJA: Pa saj nikogar ne čaka, samo jeziti naju hoče! – Danes je v šolo prinesla obvestilo, da lahko zdaj hodi sama domov. Mojega službenega časa je bilo konec že pred pol ure! In zaradi nje zamujam na randi! Moj Egon pa ne mara, da zamujam!

OTO: Kje pa je danes princ na jeklenem konju?

JANJA: Danes nima časa priti pome ...

OTO: Bom jaz počakal z njo, Janja, meni se nikamor ne mudi. Prišel sem še po tole škatlo, ostala mi je še zadnja, po tisto pridem jutri ...

JANJA: A ste prepričani, ravnatelj Oto? Mogoče bi bilo pa najbolje, da pokličem njene starše.

VIŠNJA: Ne!

JANJA in OTO: Zakaj pa ne?

VIŠNJA: Ker potem bosta preklicala dovoljenje, da lahko sama hodim domov!

OTO: Janja, ti kar pojdi in nič ne skrbi!

JANJA: Rada vas imam, ravnatelj Oto. *Poljubi starega ravnatelja na lice in steče proč.*

Ravnatelj Oto postavi svojo škatlo na tla in sede nanjo.

OTO: *Višnji.* A ti veš, da se učitelje vika?

VIŠNJA: Saj ti učiteljice Janje tudi ne vikaš!

OTO: Sploh pa bivše ravnateljce.

VIŠNJA: Saj ti mene tudi ne vikaš!

OTO: *Nima pametnega odgovora.* To je drugače.

VIŠNJA: Kako drugače? Zakaj pa učitelji ne vikajo nas? Sploh pa ravnatelj?

OTO: Bivši ravnatelj.

VIŠNJA: Ti si že v penziji, pa me še vedno ne vikaš.

OTO: Ker ... ste majhni.

VIŠNJA: To se zdi meni ful hud argument.

OTO: Beseda argument nima kaj delat v tvojem jezikovnem registru.

VIŠNJA: Moja mama in moj ati jo skoz uporabljata. – Zakaj nas učitelji ne vikajo?

OTO: Da pokažemo, kdo je glavni.

VIŠNJA: Meni sem ta glavna jaz. Pa se zato nič ne vikam. Tebe bom vikala samo, če boš tudi ti vikal mene.

OTO: Kak smisel bi imelo pa to?

VIŠNJA: Oba bi vedela, da sva oba glavna, vsak zase in za svoje zadeve. Če me odrasli ne vikajo, kako naj se jih naučim vikat jaz? Moja mami vedno reče, da je dober zgled najboljša šola.

OTO: Jaz sem tu glavni tudi zate.

VIŠNJA: A si zdaj v službi?

OTO: Ne.

VIŠNJA: Kako si pol glavni tudi zame?

OTO: Odgovoren sem tudi zate, čeprav nisem več v službi.

VIŠNJA: Ker so odrasli na splošno odgovorni za otroke?

OTO: Tako nekako. Jaz sem tu prostovoljno. Uradno sem že v penzionu.

VIŠNJA: A pol te ne plačajo, da si zdaj tu z mano?

OTO: Še malo, pa me bodo plačali, da grem končno domov in da ne hodim več sem ... – Ampak ker sem učiteljici Janji obljubil, bom ostal tu, dokler nekdo ne pride po tebe.

VIŠNJA: Danes imam rojstni dan!

OTO: A si prinesla bombone?

Višnja pobrska po svoji torbici, najde še zadnji bombon in ga da ravnatelju Otu.

OTO: A Voranc je pa že šel domov?

VIŠNJA: Danes ga sploh ni bilo v šolo.

OTO: A je zbolel?

VIŠNJA: Ne vem. Včeraj zvečer je njegova mama rekla moji mami, da se Voranc slabo počuti. Jaz sem mislila, da bo vseeno prišel, ker sva se zmenila, da bova šla danes skupaj domov. Danes grem prvič lahko sama domov. Komaj sem prepričala starše, da me pustita, zdaj pa Voranca ni! – No zdaj bi pa jaz počasi morala iti ...

Molčita. Zelo očitno se Višnja niti približno nima namena sama odpraviti proti domu.

VIŠNJA: Včeraj sem v parku videla učiteljico Janjo. Poljubljala se je s svojim fantom. Na vsa usta. Jaz sem mislila, da se bosta kar pojedla ...

Molčita.

VIŠNJA: Jaz sem dobila eno pismo. A ti ga pokažem? *Višnja potegne iz torbe belo kuverto, iz kuverte bel list papirja, ki ga pomoli ravnatelju Otu.* Meni se zdi, da sem jaz nekemu všeč.

OTO: A lahko preberem?

Višnja pokima.

VORANČEV GLAS: Draga Višnja, rad bi, da bi pri pouku sedela poleg mene. Tega bi bil res zelo vesel. Lahko se kdaj tudi popoldne skupaj igrava. Mama mi je obljubila, da bom dobil psa. Ko se bo s tem načrtom strinjal tudi oče, bomo šli ponj. Lepo se imej in komaj čakam, da se spet vidiva. Zaradi tebe še kar rad hodim v šolo. Še zdaj pa ne vem, zakaj si, ko si bila majhna, moji mami rekla krava. Višnja, všeč si Vorancu. Lep pozdrav.

VIŠNJA: Upam, da bo oči Vorancu dovolil imeti psa.

OTO: Voranc ima dober občutek za pse. Moj Volk ga ima zelo rad.

VIŠNJA: Kje si ga pa dobil?

OTO: Bil je od moje prijateljice. Ko je umrla, sem ga vzela k sebi.

VIŠNJA: A je bila ta prijateljica tvoja punca?

OTO: Ja.

VIŠNJA: Škoda, da je umrla.

OTO: Ja.

VIŠNJA: Še dobro, da je imela psa.

OTO: Ja. – Najbrž me že težko čaka. Popoldne mu vedno mečem žogico ...

VIŠNJA: Rada bi napisala odgovor na pismo, pa ne vem, kaj naj odgovorim.

OTO: Malo razmisli, in ko ujameš misli, jih zapiši.

VIŠNJA: A si bil ti s tisto svojo prijateljico poročen?

OTO: Ne.

VIŠNJA: Zakaj pa ne?

OTO: Umrla je, preden sem jo uspel odpeljati pred matičarja.

VIŠNJA: Zakaj pa nisi zasnubil kakšne druge?

OTO: Nisem se več zaljubil.

VIŠNJA: A se človek zaljubi samo enkrat v življenju?

OTO: Odvisno od človeka.

VIŠNJA: Kolikokrat si se ti zaljubil?

OTO: Enkrat.

VIŠNJA: Kakšna pa je bila?

OTO: Zelo lepa.

VIŠNJA: Kakšne barve oči je imela?

OTO: *Se zamisli.* A veš, da ne vem ...?

VIŠNJA: Kaj ti je bilo pa najbolj všeč pri njej?

OTO: Tako mi je zaupala, da je vpričo mene brez vsakega sramu prepevala, čeprav je bila zelo brez posluha. Pa všeč mi je bilo, ker sem jo znal spraviti v smeh. Rad sem poslušal, kako se na vsa usta krohota. Ta njen iskreni krohot ... To je bilo res divje lepo.

VIŠNJA: Kaj ti pa ni bilo všeč na njej?

OTO: Non stop je rabutala. Imela je prav manijo rabutanja. Ko je enkrat začelo zoret sadje, je bila več v zraku, kot na tleh. – In še kadila je.

VIŠNJA: A je umrla zaradi raka na pljučih?

OTO: Ne. Avto jo je povozil.

VIŠNJA: A jo pogrešaš?

OTO: *Zavije z očmi.* A si me res to vprašala? – Dva dni, preden je umrla, sem jo zasnužil in rekla je: »Z veseljem se bom poročila s teboj, Oto, samo če mi ne boš težil, naj neham kaditi«. Pol mi je še razložila, da ne mara pospravljat in da se ji tudi kuhat ne ljubi pa da za božje praznike ne bo pekla nobenih potic, da pa bi šla rada na poročno potovanje opazovat ptice nekam vzhodno od Balatona.

VIŠNJA: Kje pa je to?

OTO: Na Madžarskem.

VIŠNJA: In kaj si rekel ti?

OTO: Da se ljubezni ne pogojuje, da ne sme postavljati toliko pogojev, ker me bo sicer še minilo.

VIŠNJA: Potem jo je pa avto zbil in je umrla.

OTO: Ja. Kar umrla je.

VIŠNJA: Mene je v bistvu strah iti sama domov. Jaz sem se veselila, da bova šla z Vorancem skupaj. Najbolj me je strah iti čez cesto, ker pri kakšnih šoferjih sploh ne veš, a imajo namen ustaviti ali bodo pospešili takoj, ko boš stopil na prehod za pešce. – Jaz se ful bojim iti sama čez cesto ... Meni se zdi to ful nevarno ...

Pride Višnjin oče

OTO: Evo, Višnja, taksi ...

VIŠNJA: Kaj? *Potem zagleda očeta.*

VIŠNJIN OČE: Višnja, ja kje pa si?!

OTO: Lepo se imejte, gospodična Višnja.

VIŠNJA: Tudi Vi se lepo imejte, ravnatelj Oto. *Steče k očku*. Oprosti oči, imela sem dopolnilni in dodatni pouk ...

Mimo prikolesari poštar Stipe

POŠTAR STIPE: Kje pa je lepa učiteljica Janja? A je že šla?

OTO: Janja je že zdavnaj šla, Stipe. Občutek imam, da si se pri Janji malo predolgo obotavljal

POŠTAR STIPE: Boste že videli, tudi s kolesom se daleč pride! Meni za razliko od nekih šminkerjev ne bo nikoli zmanjkalo bencina!

4. prizor: *Prvi prepir*

(Voranc, Vorančeva mama Biserka, Višnja)

Pri Vorancu doma. Voranc je v svoji sobi, ravno bere pismo, zelo je videti vznemirjen in srečen, njegova mama Biserka sprva v drugem prostoru, tako da slišimo samo njen glas.

VORANC: Mami, jaz grem ven.

GLAS VORANČEVE MAME BISERKE: Ne, ne ljubček, bolan si ...

VORANC: Pa saj že tri dni nimam vročine!

GLAS BISERKE: Če se boš danes zvečer dobro počutil, boš jutri lahko šel v šolo.

VORANC: Pol grem pa k Višnji po zvezke.

GLAS BISERKE: Ne, ne ... na stopnišču bloka je vedno prepih.

VORANC: Pol grem pa skočit skozi okno!

GLAS BISERKE: A ti je Višnja mal všeč?

VORANC: Nehaj!

Zaloputne vrata. Zopet vzame pismo v roke in ga prebere vsaj že stotič. Obraz se mu ob branju razjasni. V sobi ima risalno tablo, pripravi si glasbo, v ušesa si da slušalke, bere pismo in zraven riše, kot bi ga branje med vrsticami navdihovalo ... Potem ko pade v risanje, pismo odloži na omarico pri vratih in samo še riše. Tako je zatopljen, da ne sliši svoje mame, ki vstopi v sobo. Prinesla mu je čaj in zdravilo ...

Mama opazi pismo, vzame ga v roke in ga na glas prebere. Voranc je ne sliši, ker ima na glavi slušalke.

BISERKA: Bere. Dragi Voranc, z veseljem bi se presedla k tebi, sploh glede na to, da sedi v klopi sam in imaš ob sebi prost stol. Skrbi me samo, da naju sošolci ne bi zafrkavali, saj veš, kako so otročji. Kdaj pa dobiš psa? A je pes tvoja najljubša žival? Moja najljubša žival je konj. Lepo se imej in veliko se smej, Višnja.

Biserka je videti zelo srečna, ko prebere pismo, srečna zaradi svojega sina, srečna ob spominih, ki jih to pismo budi v njej, globoko ganjena ob tem, da njen sin odrašča in da mu je očitno všeč neka deklica in da je ona s svojim materinskim instinktom očitno uganila, katera, še preden ji je to povedal sam. – Z ušes mu potegne slušalke.

BISERKA: Kdaj pa dobiš psa?

VORANC: Kaj?

BISERKA: *Še vedno drži pismo v rokah.* Kako je to zanimivo ...

VORANC: Kaj ... ?!

BISERKA: Da mama ve, katera punca je njenemu sinu všeč, še preden ji to sam pove

Voranc opazi, da ima mama v rokah Višnjino pismo.

VORANC: A si brala moje pismo?!

BISERKA: Samo pogledala sem ...

VORANC: A ti ne poznaš nobenega bontona?!

BISERKA: Voranc! Saj si vendar moj sin, mama in sin pa nimata nobenih skrivnosti!

VORANC: Daj sem!!!! *Ji potegne pismo iz rok in ga strga na drobne koščke.*

BISERKA: Voranc! Ne!!! Kaj delaš!!! Prvo ljubezensko pismo si moraš spraviti za spomin!!! Ne trgaj ga, daj sem, ljubček, ga bova zalepila!

VORANC: Pusti me! Samo pejd stran! Pejd stran! Reči očiju, naj že pride s službenega potovanja in naj se začne že enkrat ukvarjat s tabo, ker jaz imam tega, da se ti skozi vtikaš vame, čez glavo dost!!!

BISERKA: Kako pa govoriš z mano? – Voranc!!! – Saj nisem mislila nič slabega ...

VORANC: Samo pejd stran!

Pri vratih pozvoni, mama odide odpret. K Vorancu pride Višnja

VIŠNJA: Ojla. A si še bolan? Tvoja mama je rekla, da prideš jutri mogoče že v šolo. – O hudo, kaka risba ... Uou! Če bi jaz znala tako risat ... – Matematiko pišemo naslednji torek, v petek pa imamo pa športni dan. *Mu poda list z obvestilom.* – Kaj ti pa je, zakaj si tako tih?

VORANC: Nič. Glava me boli.

VIŠNJA: A pol te jutri spet ne bo v šolo? Lahko ti jutri prinesem zvezke in ti pomagam pri prepisovanju snovi, če hočeš.

VORANC: Ne, ni treba.

VIŠNJA: Lahko ti narekujem, da bo šlo hitreje ...

VORANC: Ne, ni treba.

VIŠNJA: Lahko ti pofotkam in pošljem po mejlu.

VORANC: Ne, ni treba.

VIŠNJA: Lej, kaj sem ti prinesla: psa na baterije. Lahko ti ga posodim, dokler ti oče ne bo pustil imeti pravega. Zakaj ti ga pa ne pusti?

VORANC: Pravi, da glede na to, da je on skoraj ves čas službeno odsoten in tako veliko zdoma, ne more mami na grbo naprtit še skrbi za psa.

VIŠNJA: Pa saj bi ti skrbel za psa.

VORANC: Jaz sem pa baje še premajhen. Jaz v bistvu še kakam in lulam v pleničke.

VIŠNJA: Jaz bi ti lahko pomagala. Mislim – skrbet za psa.

VORANC: Povej to mojemu očetu, ko ga naslednjič srečaš.

VIŠNJA: A ti pustim psa na baterije ali ne?

VORANC: Ne, ni treba.

VIŠNJA: Samo za foro sem ti ga hotela posoditi, saj nisem mislila, da se boš igral z njim ...

VORANC: Ne, ni treba.

Višnja v koščkih na tleh prepozna svoje pismo.

VIŠNJA: Kaj pa je tole?

VORANC: Višnja, tole je ... Tole ni ... Jaz sem ... Jaz nisem ...

VIŠNJA: A si strgal moje pismo?

VORANC: Ne!

VIŠNJA: Kdo ga je pa pol?

VORANC: Višnja, jaz nisem, moja mama je

VIŠNJA: Tvoja mama je strgala moje pismo?

VORANC: Ne, jaz sem ga, ampak ne zanalašč!

VIŠNJA: Kako ne zanalašč? Moje pismo si strgal! Ne morem verjet ... – Zakaj pa? Mislila sem ... Jaz sem mislila ... Pa saj si mi ti prvi napisal pismo! Veš, kaj?! Solit se pejt!!!

Višnja zelo prizadeta odide, pozabi psa. – Voranc dvigne njenega psa na baterije in ga stisne k sebi.

5. prizor: *Ljubček in ljubica, to je lepi par*

(učiteljica Janja, ravnatelj Oto, Voranc, Višnja in njuni sošolci)

Razred razgraja, otroci kričijo, se potiskajo in suvajo sem in tja, njihova objestnost narašča iz trenutka v trenutek.

Učiteljica Janja, vsa v solzah, ker se je skregala s svojim fantom, spor skuša zgladiti po esemesih, tudi kliče ga, vendar se ji očitno noče oglasiti.

Ravnatelj Oto iz šole odnaša še zadnje škatlo, na hrbtu ima harmoniko.

JANJA: Ravnatelj Oto! Hvala bogu!

OTO: Prišel sem še po zadnje škatlo ...

JANJA: Jaz ne morem več!!!!

OTO: A so malo razposajeni? Redki otroci imajo gumb »Tiho in na miru«, pa še pri tistih, ki ga imajo, je navadno stalno v okvari.

JANJA: Ravnatelj Oto, a bi lahko vi ... Bi bili tako prijazni, da bi Nujno je ... Za ljubezen gre!!!

OTO: Ko gre za ljubezen, vedno rad pomagam, Janja.

JANJA: Na randi moram, razčistit eno stvar ... Moj fant ... Egon Ne ve več, če bi še naprej bil z mano – Razjezil se je, ker sem si sposodila njegov motor, šla dva kroga okoli ulice in popraskala tri avtomobile. – Hotela sem ga samo presenetit s tem, da znam tudi jaz vozit motor, da bi lahko bil pred svojimi frendi ponosen name!

OTO: Se ti je zdelo, da si želi, da znaš vozit motor, in da bi se rad postavljaj s tem?

JANJA: Ne to!!! – Jaz sem ga hotela presenetit!!! – Ampak vi moški ... ! Nikoli nič ne razumete.

OTO: Glavno, da nisi nikogar poškodovala. Glavni smo ljudje in ljubezen, ne pa pločevina!

JANJA: Jaz sem mu tudi to rekla, ampak on sploh ne dojame ...!

OTO: Ti kar teci, ne skrbi glede otrok, saj veš, da sem rad z njimi.

JANJA: *Ga poljubi na lice. Zlati ste, ravnatelj Oto!!!*

Ravnatelj Oto sede na škatlo in opazuje otroke, ki so nenadoma utihnili in se postavili v krog okoli Višnje in Voranca. Nekaj se kuha.

Višnja in Voranc sta obrnjena proč drug od drugega in gledata v tla.

Otroci začnejo mrmrati napev »Ljubček in ljubica, to je lepi par ...«

Napev iz mrmranja počasi prehaja v petje, ki aktivno spremlja, komentira itd. dogajanje med Višnjo

in Vorancem, zdaj bolj glasno, potem spet tiše ...

Voranc si daje opravka s pismom, ki ga je doma v jezi strgal na drobne koščke. Za silo ga zlepi nazaj v en kos. Ni nam jasno, zakaj to počne. Se bo Višnji morda opravičil?

Ne.

Petje potihne.

Višnja in Voranc v tišini drug drugemu vrneta pismo. Grozno jima je hudo, obenem pa sta jezna in užaljena ...

Potem kot na »tri, štiri, zdaj« začneta trgati pismo, ki ga držita v rokah, na drobne koščke in v istem trenutku petje napeva »Ljubček in ljubica, to je lepi par« spet izbruhne.

VIŠNJA IN VORANC: *Preglasita petje sošolcev. Midva sva zdaj do konca skregana!!!!*

Tišina.

SOŠOLEC A: *Predlaga. Izziv!*

VSI SOŠOLCI: *Navdušeni nad predlogom skandirajo. Izziv! Izziv! Izziv! Izziv! Izziv!*

SOŠOLKA A: *Mi smo sošolci od Višnje in Voranca! Nekaj nas bo zdaj prestopilo v vlogo garderobnih omaric, vsi ostali pa v vlogo zidu, na katerega so namontirane garderobne omarice. Izziv, ki sta ga sprejela Višnja in Voranc, je, da se za vsako ceno izogneta drug drugemu! Ker sta, kot smo slišali ...*

VSI SOŠOLCI: *Do konca skregana!!!!!!!!!!!! In potem skandiranje. Izziv! Izziv! Izziv! Izziv! Izziv!*

Otroci zavzamejo vloge zidu in garderobnih omaric.

SOŠOLEC B: *Jaz sem Vorančeva garderobna omarica, ki je namontirana pod Višnjino garderobno omarico. Se postavi v položaj.*

SOŠOLKA B: *Jaz sem garderobna omarica od Višnje, ki stoji nad Vorančevo garderobno omarico. Se postavi v položaj.*

Višnja in Voranc se besno poskušata izogniti drug drugemu, a vseeno priti pred drugim do svoje garderobne omarice. Tako sta prizadevna v tem, da bodisi oba čakata bodisi oba hkrati navalita na svojo garderobno omarico, potem se spet umikata, čakata, gledata stran od drugega, in bolj se drug drugemu izogibata, bolj se v resnici zaletavata med seboj.

SOŠOLEC C: *Tole jima pa res ni šlo najbolje! Naslednji izziv: Višnja in Voranc sta danes dežurna. Skupaj morata po malico – skupaj morata v razred prinesiti pladenj s čajem. Ne da bi polila eno samo kapljico ...*

VSI SOŠOLCI: *Do konca skregana!!!!!!!!!!!! In potem skandiranje. Izziv! Izziv! Izziv! Izziv! Izziv!*

SOŠOLKA C: Jaz igram pladenj ...

SOŠOLEC C: Jaz bom pa čaj!

Vsi sošolci s skrajno zbranostjo spremljajo prinašanje pladnja s čajem. Višnja in Voranc nosita pladenj tako, da drug drugemu kažeta hrbet, saj ne želita nobenega medsebojnega stika. Obenem pa seveda tudi ne smeta politi čaja. Zelo slabo jima gre, ampak vztrajata, dokler ne razdelita vsega čaja. Sošolci jima posmehljivo pripevajo »Ljubček in ljubica, to je lepi par ...« Petje včasih zveni kot navijanje, spodbujanje zdaj enega, zdaj drugega, potem spet kot norčevanje, posmeh, je hudobno, potem samo žalostno ...

6. prizor: *Ko so češnje zorele*
(ravnatelj Oto, Sočna, pes Zgrabiga, učiteljski zbor)

Ravnatelj Oto, ki je otroke do sedaj samo opazoval, zaigra na harmoniko in sprva se zdi, kot da se je napev harmonike posmehu sošolcev pridružil, potem pa nenadoma prevzame vodstvo in odpelje melodijo vstran, otroci potihnejo in pustijo harmoniki, da poje milo in prijazno.

OTO: Nekoč sem imel punco.

Iz ozadja pride Sočna.

SOČNA: Meni se zdi, kot da je bilo včeraj ...

OTO: Zelo rada mi je nasprotovala in ime ji je bilo Sočna.

SOČNA: Dober dan. Me veseli, da vas lahko pozdravim. V resnici sem že pokojna, par let nazaj me je do smrti zbil avto, ampak naj vas to preveč ne bega ... Dokler bo moj Oto mislil name, bom še vedno malo živa

OTO: Spoznala sva se,

SOČNA: ... ko so zorele češnje. Nikjer v mestu ni tako sladkih češenj kot na šolski češnji! Vrnimo se malo v preteklost, da si boste lažje predstavljali Smo na šolskem dvorišču, pozna pomlad je, že skoraj konec šolskega leta ... Na šolskem dvorišču zorijo češnje

Sočna spleza na drevo in pokuka iz krošnje

SOČNA: Spodaj pod drevesom je privezan moj pes. Ime mu je Zgrabiga! – Na oknih prijazne šolske stavbe lahko vidimo mrke obraze učiteljev

Igralci, ki so v prejšnjem prizoru igrali sošolce Višnje in Voranca, uprizorijo prijazno šolsko stavbo in mrke učitelje na njenih oknih, ki pritiskajo na ravnatelja Ota.

UČITELJ A: Spet je v krošnji ...

UČITELJICA A: Češnje krade ...

UČITELJ B: Pobalinka stara brez manir!

UČITELJICA B: Uredit bo treba tole ...

UČITELJ C: Tako ne gre več!

UČITELJICA C: Ravnatelj bi moral tole uredit ...

OTO: *Se brani, da bi moral on kaj urejati.* Jaz ne maram konfliktov!

UČITELJ D: Grablje v roke in nad tatico!

UČITELJICA D: Izprašite ji krilo, da ne ostanemo brez češenj!

UČITELJ E: Brez češenj nam živeti ni!

UČITELJSKI ZBOR: Brez češenj nam živeti ni!!!

OTO: Ampak – en hud pes čuvaj je pod drevesom!

UČITELJICA A: Naš ravnatelj Oto se nikogar ne boji!

UČITELJICA B: Naš ravnatelj Oto vedno red naredi!

UČITELJICA C: On je dec in pol, kot jih danes sploh več ni!

UČITELJSKI ZBOR: *Grozeče*. To bo treba uredit!

OTO: *Obotavljajoče*. Jaz nisem še nikoli imel psa ...

UČITELJSKI ZBOR: *Grozeče*. To bo treba uredit!

OTO: Nekoč je živela deklica, ki se je zelo bala psov. Vsak dan se je sama vračala iz šole čez polja in vsak dan jo je lovil velik hud pes. Vsaj prepričana je bila, da je pes hud. Tekla je, dokler ni bila čisto brez sape, in navadno ji je uspelo priti vse do železniške proge, do tirov, po katerih je potem hitela domov, saj je bila to najkrajša pot do njene hiše. Velik hud pes ni nikoli stopil na tire. Kot bi vedel, da je to zelo nevarno.

Nekega dne pa ...

SOČNA: *Milo*. Zgrabiga! *In vrže psičku nekaj sočnih češnjic*.

UČITELJSKI ZBOR: *Grozeče*. To bo treba uredit!

OTO: Je kje kak veterinar?

SOČNA: Kaj je bilo potem nekega dne?

OTO: Nekega dne pa je takrat, ko je deklica stopila na tire, izza ovinka pripeljal vlak. Deklica ga ni slišala, saj je bila preveč zatopljena v svoj strah pred velikim hudim psom, ki ji je sledil tik za petami. In velik hud pes, ki ji vse do tistega trenutka nikoli ni sledil po tirih, je nenadoma skočil na progo, jo zgrabil za ovrtnik in jo potisnil na drugo stran. Čmoknila sta v veliko blatno lužo in luža se jima je zelo, zelo čudila, saj se ji še nikoli ni zgodilo kaj tako zelo vznemirljivega.

SOČNA: *Zaploska*. In kaj je bilo potem?

UČITELJSKI ZBOR: *Pritiska na ravnatelja*. To stvar je treba uredit! To stvar je treba uredit! To stvar je treba uredit! ...

Ravnatelj Oto pristopi do češnje, Zgrabiga se vrže na hrbet in mu podložno pokaže svoj trebuh, kot bi hotel reči »Pobožaj me!« Ravnatelj Oto ga počoha, potem pa nastavi roke, da bo ujel Sočno.

SOČNA: *Kuka iz krošnje. Ravnatelj Oto je prišel do češnje in se z mojim Zgrabigajem takoj spoprijateljil, kar me je tako presenetilo, da mi je iz rok najprej padla košara (Izpusti košaro, ki pade na tla) potem, ko sem videla, kako je čeden, pa sem s češnje štrbunknila še sama.*

Sočna štrbunkne s češnje. Mimo nastavljenih ravnateljevih rok naravnost na trda tla.

SOČNA: Še nikoli v življenju nisem videla tako čednega ravnatelja.

OTO: Predstavljala si je, da mi bo romantično padla v naročje.

SOČNA: *Na tleh. Auč, auč, auč moja noga, auč auč auč ...*

7. prizor: *Na urgenci*
(reševalec in reševalka, ravnatelj Oto, Sočna)

Na prizorišče nesreče prihitita reševalec in reševalka, Sočno in ravnateljja Ota pospremita na urgenco. Dogaja se med prevozom.

REŠEVALEC: Gospa, tale padec je bil pa zelo neroden. Pri vaših letih tak padec ni več šala ...

REŠEVALKA: *Zelo zaljubljeno gleda reševalca.* Razen seveda, če si na sveže zaljubljen. Zaljubljenost poveča odpornost, rane se hitreje celijo, kosti pa tudi ...

SOČNA: *Ravnateljju Otu.* Brada vam resnično pristoji. Nikogar ne poznam, ki bi mu pristajala tako zelo dobro. Če pa želite, se lahko tudi tikava. Jaz sem Sočna. Vi ste?

OTO: Jaz sem razmišljal, kaj je mislila s tikanjem.

SOČNA: Da si rečeva ti. Kot dobra znanca, prijatelja. Kot dva, ki sta se odločila, da bosta drug drugemu pustila priti blizu. Konec koncev sem vam padla skoraj naravnost v naročje. – Kaj pa ste vi razumeli?

OTO: Kako?

SOČNA: S tikanjem?

OTO: Aja.

SOČNA: No?

OTO: Ne vem.

SOČNA: Ampak nekaj ste gotovo razumeli.

OTO: Pomislil sem, da je nenavadno nehat biti sam, ko je človek enkrat v mojih letih.

SOČNA: To pa res.

OTO: Kot bi bilo nevarno za zdravje.

SOČNA: Čisto možno.

OTO: Tudi vaje nistem. Jaz nisem še nikoli ... Nekako ni bilo prave priložnosti ali osebe ...

SOČNA: Vedno, ko si zlomim nogo, dobim strašanski apetit.

OTO: Ni bilo prvič?

SOČNA: Ne, zame ni bilo prvič.

OTO: To je pa zoprna reč. To, da se vam rado ponavlja.

SOČNA: Zlomljena noga je boljša kot strto srce. Prej se zaceli.

OTO: Kako pa je s tem?

SOČNA: S čim točno?

OTO: Z vašim srcem?

SOČNA: Zdravniki pravijo, da imam srce mladenke.

OTO: Bo zmoglo tvoje srce biti samo zame, dokler naju smrt ne loči?

8. prizor: *Bi ti zame napisal zgodbo?*
(Sočna, ravnatelj Oto, medicinska sestra, zdravnik, drugi čakajoči)

Na urgenci.

SOČNA: Kot bi mignil, sva pristala na urgenci.

OTO: A mislite, da bova še dolgo čakala?

SOČNA: Ste lačni? Polne žepe češenj imam ...

OTO: Zlomili ste si nogo, vi pa mislite na češnje ...

SOČNA: Za jamranje sem že prestara ...

Mimo pride medicinska sestra, ravnatelj Oto plane za njo.

OTO: Sestra, sestra

MEDICINSKA SESTRA: Vaša žena bo takoj na vrsti, ravnatelj Oto. Kdaj pa ste se poročili?

OTO: A se midva poznavata?

MEDICINSKA SESTRA: Učili ste me matematiko, takrat ste bili še zelo mladi in zdaj vam lahko priznam, da ste bili moja prva velika ljubezen ... Še dolgo časa potem, ko nisem bila več osnovnošolka, sem mislila na vas ...

OTO: Sestra, prosim, naredite mi majhno uslugo ... Naju lahko premaknete na konec čakalne vrste? V resnici ta gospa še ni moja žena, komaj sva se seznanila in to čakanje tukaj na urgenci se mi zdi sijajna priložnost, da se bolje spoznava ... Ne vem, če bo še kakšna priložnost, da ji bom lahko v oporo ...

MEDICINSKA SESTRA: Vse za staro ljubezen, ravnatelj Oto. In ker ste me naučili toliko matematike, da znam še zdaj seštevati, odštevati, množiti in deliti, bom o vaši »situaciji« obvestila tudi zdravnika ...

SOČNA: Jaz se zdaj delam, da nimam samo zlomljene noge, ampak da sem tudi totalno naglušna in da nisem čisto nič slišala. – Kaaaaaj? Kdo da je zadel na loteriji?

Pride zdravnik.

ZDRAVNIK: Uboga gospa: tako grd zlom, pa čisto na repu vrste?

SOČNA: *Ga popravi.* Gospodična! – Saj lahko še malo počakam ... Čisto nič me ne boli, pa še naglušna sem.

ZDRAVNIK: Gospa Sočna ...

SOČNA: Gospodična Mična!

ZDRAVNIK: Gospodična?

SOČNA: Gospodična Sočna Mična.

ZDRAVNIK: Nogo vam bomo dali v mavec. – To sezono nič več plezanja po drevesih. Če res ne morete brez češenj, pošljite svojega fanta na tržnico ...

SOČNA: Jaz nimam ...

OTO: Preden je povedala do konca, česa ali koga nima, sem bil že na tržnici in nazaj. Potem sem vsak dan tekkel na tržnico. Včasih tudi dvakrat. Sprehajal sem Zgrabigaja. Zjutraj in zvečer. Ampak čeprav sem zelo lepo skrbel zanj, je kmalu potem, ko so moji Sočni dali nogo iz mavca, poginil.

SOČNA: Od starosti, ljubi moj.

OTO: Ti pa nisi mogla, od starosti?

SOČNA: Ne očitaj mi, ljubezen moja. Ko pride tisti čas, ne vpraša nič ... – Obožujem pse, čeprav sem se jih, ko sem bila še majhna, v resnici na smrt bala. Predvsem velikega volčjaka, psa od mojega sošolca, ki mi je bil na skrivaj zelo všeč. Sošolec, ne pes. Psa sem se na smrt bala. Nisem razumela pasje govorice in tega, da se je podil za mano samo zato, ker se je v resnici hotel igrati z menoj. Najbrž si je izbral mene, ker je čutil, da sem tudi njegovemu gospodarju všeč.

OTO: Ni mi bilo do tega, da bi poslušal o njenih preteklih simpatijah ... Raje sem ji prinesel novega psa.

SOČNA: *Ljubkuje malega psička, mogoče mu meče čevelj ravnatelja Ota.* Oto ni pustil, da bi dolgo žalovala za Zgrabigajem, še preden so se mi posušile solze, mi je že prinesel novega psa, zapuščenega mladega psička ...

OTO: Poglej, kako je neboljen ... Kot kakšen vrabček ...

SOČNA: Kako ga bova klicala? Kaj, če bi mu rekla Volkec?

OTO: *Ga kliče.* Volkec ... Volkec? – Hej, kuža mali, kako lepo ime imaš ...

SOČNA: Če je že sam bolj senca kot pes, mora vsaj ime biti malo bolj konkretno. – Oto, bi ti zame napisal zgodbo?

OTO: Sočna je bila moja prva punca. Če bi imel že prej kakšno žensko, bi verjetno že vedel, da imajo pogosto popolnoma nemogoča pričakovanja, tako pa sem bil samo neskončno presenečen in sem ob tem vprašanju ostal odprtih ust. – Kaj, če bi?!

SOČNA: V najinih intimnih trenutkih mi je zaupal, da si je vedno želel biti pisatelj, pa nekako nikoli ni zbral poguma za to. Izgovarjal se je, da ni bilo časa,

OTO: *Se izgovarja*. Služba, obveznosti, to, ono, tretje ...

SOČNA: Potem pa leta, ki tečejo, in nenadoma človek ni več najmlajši.

OTO: Ja.

SOČNA: Ni, da bi pri petinšestdesetih začel s pisateljevanjem.

OTO: Ne, ni.

SOČNA: Ivan Cankar je bil pri petinšestdesetih že petindvajset let mrtev.

OTO: Triindvajset let mrtev. Ivan Cankar, 1876 do 1918. – Moja Sočna je bila tako ... Bila je nenatančna, če se zelo prijazno izrazim.

SOČNA: Moj Oto je bil pri kakšnih stvareh tako zelo ... ravnateljski. In če človek ne more biti Ivan Cankar, potem nima smisla, da sploh piše ... Še dobro, če sploh s postelje vsak dan znova vstane ...

OTO: Če ste se spraševali, kako me je sprovcirala do tega, da sem ji obljubil zgodbo. Daj, Sočna, ponovi ...

SOČNA: In če človek ne more biti Ivan Cankar, potem nima smisla, da sploh piše ... Še dobro, če sploh s postelje vsak dan znova vstane ...

OTO: Zafrkavala me je! Norca se je delala iz mene!

SOČNA: Samo zelo prijazno sem ga dražila ...

OTO: Okej, okej! Dobila boš tisto svojo zgodbo! – Kje smo že ostali? – Blatna luža se je čudila svojim gostoma, blatni deklici, ki ji je šlo na jok, in velikemu blatnemu psu, ki ni bil videti čisto nič hud in je deklici prijazno molil tačko, da na koncu res ni mogla drugega, kot da ga je previdno počohala po glavi.

SOČNA: Želela sem si zgodbo, ker sem vedela, da je zanj pomembno, da jo napiše. Če imaš nekoga rad, ti je tudi na tak način mar zanj. Spodbujaš ga, da poskuša uresničiti svoje najbolj skrite sanje ...

OTO: Napisal ti bom zgodbo, če mi obljubiš, da ne boš več nikoli hodila po cesti, zatopljena v knjigo.

SOČNA: Ljubezen ne postavlja pogojev. *V roke vzame knjigo in odide na sprehod po mestu.*

OTO: Moja Sočna je imela grozno čudne navade: kot deklica je rada hodila po tirih, kot stara gospa pa po mestu z nosom, potopljenim v poezijo. *Zakliče za njo*. Lahko te zbije avto, Sočna!

9. prizor: *Če se smrt zaljubi v pesem*
(Sočna, ravnatelj Oto)

Na ulici. Pešci, avtomobili, semafor, križišče ...

SOČNA: *Hodi po pločniku ob cesti in bere poezijo. Če se smrt zaljubi v pesem ...*

OTO: Ne beri medtem, ko hodiš! Lahko se spotakneš in padeš! – Tudi potem, ko sva že bila par, je hodila rabutat. Češnje, hruške, jabolka ... Pa ne, ker bi imela tako majhno penzijo, ampak iz navadne ... nagajivosti!

SOČNA: Meni je tako všeč, ker nikoli ne zahtevaš od mene, naj se spremenim ...

OTO: Sočna, predstavljaš si, v kakšno zadrego me lahko spravi naslov članka v našem lokalnem časopisu: Punca uglednega ravnatelja spet na županovi slivi!

SOČNA: Priznaj, da te rabutanje v resnici noro mika ... *Ga poljubi in stopi s pločnika na cesto.*

OTO: In potem je Sočno nekega dne, ko je hodila po mestu, zatopljena v poezijo ...

SOČNA: Pazi, Sočna!!!!!!

OTO: In potem je Sočno nekega dne, ko je hodila po mestu, zatopljena v poezijo ...

SOČNA: Pazi, Sočna!!!!!!

Sočno zbije avto.

OTO: In potem je Sočno nekega dne, ko je hodila po mestu, zatopljena v poezijo, povozil avto. Mojo Sočno je povozil avto. – Zbil jo je sinje moder fičko. Majhen avto. Zatopljena v branje je s pločnika stopila na cesto in pozabila pogledati desno, pozabila pogledati levo, pozabila je, kako zelo je moja prva in edina ljubezen, kako zelo sem jo najprej čakal celo življenje in kako zelo sem bil zdaj z njo vsak dan mlajši, kako zelo sem ob njej postajal vse tisto, kar sem si želel biti, celo pisatelj ...

SOČNA: Če se smrt zaljubi v pesem ...

OTO: Vse je pozabila, samo stopila je direktno pred avtomobil in bila je mrtva na mestu.

SOČNA: Moj ljubi vam je hotel povedati, da se nima smisla iti tihe maše, ko se imata dva rada. In ko se imata dva rada, ne smeta nikoli dopustiti, da bi ju sprl kdo tretji, pa čeprav je to sama sveta ... mati koza. Ko se imata dva rada in se zgodi, da iz kakšne muhe naredita slona, naj počakata toliko, da se vroča juha pokuha, potem pa naj se zopet obrneta drug k drugemu in uživata v njegovi družbi, ker življenje je za karkoli drugega hitro prekratko, ne moreš vedet, za katerim grmom čaka sinje moder fičo ...

10. prizor: *Prvič sem bil zaljubljen ...*
(Višnja, Voranc in njuni sošolci)

SOŠOLEC A: Prvič sem bil zaljubljen v vrtcu, v Tjašo. Zelo rad sem se družil z njo, čeprav sem imel vedno, ko sva se pogovarjala, veliko tremo. Zelo sem si želel, da bi si o meni mislila kaj dobrega. Bila je blond.

SOŠOLKA A: Jaz sem se prvič zaljubila v vrtcu. Ime mu je bilo Lojzek. Skupaj sva sedela. Vzgojiteljica je rekla, da moramo dati vsi roke za hrbet. Lojzek je ni ubogal, zato sem ga ugriznila. Potem so me zaprli v kabinet od vzgojiteljic, kjer sem jokala, dokler po mene ni prišla mama.

SOŠOLEC B: Jaz sem bil pa prvič zaljubljen v tretjem razredu. Ne bom povedal v koga, ker je še vedno moja sošolka. Je najlepša punca v razredu, ampak vseeno me je čez poletje minilo, ker sem na morju spoznal eno še lepšejšo.

SOŠOLKA B: Jaz sem bila enkrat zaljubljena v mojega bratranca. Moja mama je rekla, da se v bratranca ne smem zaljubiti, ker lahko dobim pokvarjene otroke, tako da sem se potem v njegovega prijatelja, ki je bil še kar luštkan, ampak ne tako zelo kot moj bratranec. Enkrat sva se z bratrancom po pomoti poljubila, ampak na srečo nisem zanosila, tako da nimam pokvarjenih otrok. Mislim – itak sploh še nimam otrok ...

SOŠOLEC C: Jaz sem se prvič zaljubil v vrtcu, v punco iz moje skupine. Med počitkom, ko sva ležala eden zraven drugega, sem ji to tudi povedal, potem pa nisem bil več zaljubljen vanjo. Tudi kasneje sem vedno nehal biti zaljubljen, ko sem punco, ki mi je bila všeč, povedal, da sem zaljubljen vanjo.

SOŠOLEC D: Jaz sem bil pa enkrat zelo močno zaljubljen v prodajalko. Z mamo sva šla kupit kavbojke in prodajalka v tisti trgovini je bila ful lepa. Jaz sem hotel kupit kar pet parov kavbojk in tri majice, samo mama ni hotela. Ko sva šla naslednjič v to trgovino, je pa ni bilo več, je bila ena druga prodajalka, ki pa ni bila tako lepa pa tudi prijazna ni bila, tako da nisem hotel nobenih kavbojk, čeprav je mama za ene rekla, da mi pašejo.

SOŠOLKA C: Vame ni bil pa še nikoli nihče zaljubljen.

SOŠOLEC E: Vame tudi ne. A se greva midva zaljubiti?

SOŠOLKA C: Meni si ti grd. – No pa saj ni važno, glavno, da bo eden tudi vame.

SOŠOLKA D: Jaz sem se prvič zaljubila v prvem razredu, v enega fanta, ki je bil zelo lep. Vsak dan sem mu v šolo prinesla en avtomobilček, ki sem ga doma ukradla bratu. Zaljubljena sem bila, dokler ni zmanjkalo avtomobilčkov. Ampak on me je v resnici samo izkoriščal.

SOŠOLEC F: Mene je punca, v katero sem bil prvič zaljubljen, tako močno boksnila v trebuh, da sem bruhal. V take punce je brez zveze biti zaljubljen.

SOŠOLEC G: Meni pa so punce brez zveze, ker se nikoli nočejo iti vojake.

SOŠOLKA E: Jaz bi se s tabo šla vojake!

SOŠOLEC G: Ob nedeljah se boš hotela iti pa za dojenčke! Rajši ne bom zaljubljen vate!

SOŠOLKA F: Jaz sem bila enkrat zaljubljena v istega fanta kot moja najboljša prijateljica. Za valentinovo sva ga vprašale, katera mu je bolj všeč, pa je rekel, da obe sovraži. Pol sva se zaljubili v enega drugega, ampak mu še nisva povedali, ker je zbolel.

SOŠOLKA G: Meni je ful všeč bivši fant od moje mame, moj oče ga pa sploh ne mara, čeprav je lepši od njega in mama pravi, da tudi več zasluži.

SOŠOLEC H: Jaz sem se v prvem razredu hotel poročiti z učiteljico, pol mi je pa mami kupila papigo.

SOŠOLKA H: Ko sem bila jaz prvič zaljubljena, sem se, ko je šel tisti fant mimo mene, naredila, kot da sem padla v nezavest. Delala sem se, da sem Trnuljčica, in sem upala, da me bo pobral in da me bo poljubil in da se bova potem poročila. On je šel pa kar naprej, sploh ni opazil, da sem v nezavesti.

SOŠOLKA I: Jaz sem pa enkrat videla mamico in atija, ki sta se ljubčkala. Ful sta bila smešna in jaz si sploh ne morem predstavljat, da bom jaz tudi to delala, ko bom velika ...

SOŠOLEC I: Moj ati je bil pa zaljubljen že v tri nove punce, odkar se je poročil z mojo mamo. Vsaka od njih je hotela, da bi jo ob nedeljah vozil na izlete, samo moja mama ga je pustila na miru, zato je ugotovil, da je ona še od vseh najboljša. Še vedno sta srečno zaljubljena. Vsaj ati pravi tako. Mama je, odkar je imel tiste tri punce, postala bolj tiha ...

VORANC: Jaz sem enkrat, ko sem bil še majhen, eno punco brcnil samo zato, ker nisem vedel, kako bi ji drugače povedal, da mi je všeč. Drugače pa mislim, da je ljubezen, ko se zanimaš za drugega ... To sem slišal enkrat v gledališču in mi je bilo všeč.

VIŠNJA: Jaz sem pa njegovi mami rekla, da je krava. Pa ne, ker bi to v resnici mislila ali ker bi jo hotela užaliti, ampak njegova mama mi je obljubila, da mi bo kupila čokolado, ko bom znala reči črko r. In ko mi je to končno uspelo, sem ji šla pokazat, in sem ji rekla krrrrrrava. – Ampak najbrž me je narobe razumela, ker nikoli nisem dobila tiste čokolade. – Drugače pa mislim, da prve ljubezni sploh ni, ampak da je ljubezen vedno prvič. – Vsaj tako je ljubezen videti pri naši učiteljici Janji, ona je bila že fulkrat zaljubljena.

11. prizor: *Slovo od ravnatelja Ota*
(ravnatelj Oto, učiteljica Janja, Sočnin glas, poštar Stipe, Višnja, Voranc, sošolci)

Pridivja učiteljica Janja, zelo je vznemirjena, mogoče joka.

OTO: Janja, se ni dobro končalo?

JANJA: Pa ravno jaz vam moram to povedat??? – Ravnatelj Oto, vi ne smete več pred našo šolo ...

OTO: Prosim?

JANJA: Meni je naročila, da vam povem ... – Ne smete več ne pred šolo ne v šolo, ker nadlegujete otroke.

OTO: Včasih kakšnega otroka, ki si še ne upa sam, pospremim čez cesto ali pa z njim počakam, dokler ponj ne pridejo starši. Se temu danes reče nadlegovanje?

JANJA: Ne smete!

OTO: Kaj ne smem?

JANJA: Ne smete več prihajat pred šolo, govorit z otroci. Nova ravnateljica je rekla, da se starši pritožujejo.

OTO: Meni se ni nihče pritožil.

JANJA: Saj njej v resnici tudi ne! Samo na živce ji gre, ker vas še vedno vsi kličemo ravnatelj, nje pa noben ne jemlje kot ravnateljice. Dokler boste vi tu okoli šole, boste za nas vedno vi glavni ... Nimate pooblastila ...

OTO: Ja, saj razumem

JANJA: Ravnatelj Oto, meni je nova ravnateljica zagrozila, da bom letela iz službe, če vam še kdaj prepustim v varstvo otroke ...

OTO: Kako pa kaj tvoj fant? Egon, sem si prav zapomnil?

JANJA: Spet me je pustil!

OTO: Zakaj pa zdaj?

JANJA: Ker sem hotela jaz njega pustit, pa ni hotel tako grdo izviset

OTO: Kako nesramno od njega. V resnici si te ne zasluži.

JANJA: A vi to resno mislite?

OTO: Janja, jaz ne vem, kako se gre ljubezen v tvojih letih. Jaz nimam te izkušnje. Se mi pa zdi, da

če se imata dva rada, nima smisla, da drug drugega mučita. Bolj smiselno je, da se imata skupaj dobro. Ampak to je seveda mnenje starca, ki je bil v življenju samo enkrat zaljubljen ...

JANJA: V mojih letih je to dosti bolj komplicirano, ja ...

Nenadoma začnejo iz jesensko obarvane krošnje češnje v ravnateljja Ota leteti češnjeve peške. Očitno nekdo pljuva peške vanj.

OTO: *Gode sam pri sebi, ni mu takoj jasno, za kaj gre ... Kaj je pa zdaj to?!*

SOČNIN GLAS VISOKO V ČEŠNJI: *Šepetajoč. Dej no prid k men ... Kaj boš tam spodaj sam?*

OTO: Prestar sem, da bi plezal po drevesih.

SOČNIN GLAS VISOKO V ČEŠNJI: Odkar se poznavata, se izgovarjaš na starost ... A si ti sploh bil kdaj mlad?

OTO: Psa imam, a ne veš?

SOČNIN GLAS VISOKO V ČEŠNJI: Daj psa otrokoma ...

OTO: Komu?! – A si ti normalna? Itak pa sta skregana ...

SOČNIN GLAS VISOKO V ČEŠNJI: Tvoji izgovori so bolj luknjasti kot švicarski sir!

OTO: Nisem jaz kriv, če sva se spoznala komaj v jeseni življenja. – In – zdaj imam psa. Moram skrbet za psa! Ne morem lest po drevesih! – Kam si mi spet zlezla? Ma porka flika, nehaj me pljuvat!

SOČNIN GLAS VISOKO V ČEŠNJI: Če češnje cvetijo, potem to ni jesen ...

OTO: Ne vidim nobenih cvetočih češenj! In nehaj mi pljuvat peške na glavo!

SOČNIN GLAS VISOKO V ČEŠNJI: Ko češnje zorijo, to ni jesen ...

OTO: A bi mi nehala pljuvat peške na glavo? Če pridem gor, te bom po nagi riti! S češnjevo palico te bom!

Stari ravnatelj Oto odlaga suknjič, kravato, zaviha si rokave, sezuva si čevlje in nogavice, zaviha si hlačnice nad kolena, kot bi se odpravljajl nekam čez reko.

OTO: *Učiteljici Janji. Lepo se imej in pazi nase, Janja.*

JANJA: A greste plavat, ravnatelj Oto?

OTO: Ne vem, kaj mi je, nekam vroče mi je ... Kot bi mi hotelo biti slabo ... – Evo tole je moja zadnja škatla. Nič več nimam tu v šoli. In povej novi ravnateljici, da ji ne bom hodil nagajat ... Ko pride čas, se je treba umaknit ...

Ravnatelj Oto vzame svojo zadnjo škatlo in odhaja.

JANJA: Ravnatelj Oto, pozabili ste harmoniko!

Ravnatelj Oto je ne sliši več.

Otroci postanejo nemirni, hrup narašča ...

JANJA: Mir! Miiiiiiiiiiiiir!!!

Nenadoma sirena rešilca, mimo šole drvi reševalno vozilo. Učiteljica Janja v trenutku ugane, kaj se je zgodilo.

Do njih prikolesari poštar Stipe.

JANJA: Ga je avto? Je tudi njega zbil avto?!

POŠTAR STIPE: *Iz torbe jemlje kot plakat veliko osmrtnico:* Infarkt ga je, na prehodu za pešce, kar padel je in je bilo konec ... Slišal sem, da je ravno šel v penzijo, zdaj bi lahko začel uživati, lahko bi šel na Maldive, na Kubo, Sejšele, Tenerife ...

VORANC: Kaj bo zdaj Volkcem?!

VIŠNJA: Midva bi lahko skrbela zanj!

VORANC: Meni oče še vedno ne pusti imeti psa!

VIŠNJA: Bo pa Volkec spal pri nas. Na sprehode pa ga lahko voziš ti.

VORANC: Ali pa skupaj, oba.

VIŠNJA: Ali pa skupaj, ja.

Ravnatelj Oto se vrne po harmoniko, nihče ga ne vidi.

OTO: Skrb za Volkca je močnejša od njune skreganosti. Lepo. – Kaj me gledate, a ne veste, da sem že mrtev? Niste slišali poštarja Stipeta? – Ampak brez svoje harmonike pa ne grem čez reko ... *Vzame harmoniko in odide.*

VIŠNJA: Tudi za hrano in veterinarja lahko dajeva iz svoje žepnine, vsak pol ...

VORANC: Mislil sem, da se bojiš psov, Višnja ...

VIŠNJA: Nehala sem se jih bat, ko mi je ravnatelj Oto povedal, kako se konča zgodba, ki jo je napisal za svojo Sočno.

Poštar razgrne osmrtnico – plakat, učiteljica Janja in otroci se postavijo v zbor žalujočih, iz ozadja

pride zelo slovesno napravljena Sočna, nihče od žalujočih je ne vidi.

SOČNA: Dragi Oto, prišla sem še po konec zgodbe ... Ne moreš v čoln in s tega sveta, dokler ne poveš svoje zgodbe do konca ...

VIŠNJA: Po tistem, ko sta se majhna blatna deklica in velik blaten pes skobacala iz začudene luže, sta postala najboljša prijatelja. Deklica ga je klicala Reks in mu nosila lubenice, da se ji je cedilo iz žepov in šolske torbe. Rada sta ležala sredi koruze, deklica je gledala v nebo in štela oblake in sanjarija, kako sta z Reksom tam nekje zgoraj, kako letita v druge svetove, vse tja do zvezd, in premikata galaksije ... In potem je nekega dne, ravno v trenutku, ko je v 47. galaksiji brala strašno zanimiv sok, pila knjigo iz malin in čohala svojega zemeljskega psa, nenadoma naenkrat preprosto – odrasla. Iz deklice v dekle. In pes se je enako nenadoma naenkrat preprosto postaral. In še dobro, da sta brez zapletov varno pristala na tisti poljski poti, po kateri se je kot majhna punčka tolikokrat vračala iz šole domov in bežala pred velikim hudim psom, ki se je zdaj pohlevno vlekel poleg nje in slabovoljno opazoval postavnega fanta, ki je v svojo dlan lovil dlan dekleta, in jo je potem stisnil v objem in ona se ni prav nič bala, tako da jo je fant kar poljubil, in to naravnost na usta, prav po francosko. – Velik star pes je vdano pomislil, da je pač vsega lepega enkrat konec, in pošteno priznal, da sam pustolovščin pravzaprav ne zmore več ... Odvlekel se je dražit svojega zvestega sovražnika, starega sosedovega mačka, ki je pred mišjo luknjo že vse svoje mačje življenje čakal na miš, razen ko je odšel domov na večerjo.

SOČNA:

ljubi moj,
vsak čas boš tu,
grem skuhat čaj iz zvezdnega mahu,
skoraj tako dober bo,
kot tisti čaj iz sliv,
ki sva ga pila, ko si me vprašal,
če bi se poročila ...

Sočna odide.

POŠTAR STIPE: Naj vam bo rahla domača zemljica, ravnatelj Oto!

JANJA in OTROCI: Naj vam bo rahla domača zemljica!

Poštar zvije osmrtnico-plakat nazaj v torbo.

POŠTAR: *Učiteljici Janji.* Jaz sem za danes službo končal. – Če hočeš, te zapeljem en krog ... Poglej, kako lepo novo kolo imam! – Samo ... jaz sem malo staromodni in tudi ne bi rad svojega srca preveč lahkomišljalno, kot se danes moderno reče, zainvestiral. Zato bi se rad s tabo nekaj že na začetku lepo zmenil: če nama kaj ne bo šlo, ne bova drug drugega kar stran vrgla in hitro v Lidl po novo ljubico in ljubčka, ampak bova, kar ne bo šlo, lepo popravila in zgladila in, kot se zdaj moderno reče, reciklirala, a velja?

JANJA: Velja, velja! Jaz sem vedno za moderno! In tudi za ekologijo! – Otroci ... saj me ne boste povedali gospe ravnateljici?

SOŠOLEC A: Seveda ne. Saj niste pravljica.

JANJA: *Jim pošlje poljubček.* Lahko greste domov! Se vidimo jutri!

OTROCI: Hura!!!

Vsi odidejo, ostaneta samo Višnja in Voranc

VIŠNJA: Moj bodoči fant je enkrat rekel, da je ljubezen, ko se zanimaš za drugega ...

VORANC: Moja bodoča punca je enkrat rekla, da je ljubezen itak vedno prvič. – Hvala, ravnatelj Oto, da ste se zanimali za nas ... *Višnji.* A prav po francosko jo je poljubil?